



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 70/07-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. apríla 2007 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti A., spol. s r. o, so sídlom B., zastúpenej advokátom JUDr. S. J., B., vo veci namietaného porušenia čl. 2 ods. 2 a čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava II č. k. 37 Er 306/04-32, EX 44/04 zo 17. októbra 2005, postupom Krajského súdu v Bratislave vo veci sp. zn. 4 CoE 192/05 a uznesením č. k. 4 CoE 192/05-56 z 31. októbra 2006, a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť spoločnosti A., spol. s r. o. o d m i e t a .

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 23. marca 2007 doručené podanie spoločnosti A., spol. s r. o, so sídlom B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. S. J., B., ktoré bolo označené ako „*Sťažnosť proti porušovaniu základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy podľa čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 12 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6*

ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“. Z jeho obsahu vyplynulo, že sťažovateľka namieta porušenie čl. 2 ods. 2 a čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 37 Er 306/04-32, EX 44/04 zo 17. októbra 2005, konaním Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) vo veci sp. zn. 4 CoE 192/05 a uznesením č. k. 4 CoE 192/05-56 z 31. októbra 2006.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti okrem iného uviedla:

*„Dňa 23. 7. 2002 Okresný úrad v K., odbor životného prostredia, oddelenie stavebného poriadku rozhodnutím č. j. OÚ-ŽP/580590-06/2002-Kz uložil našej spoločnosti pokutu vo výške 300.000,- Sk podľa dôkazu č. 1 a toto rozhodnutie ako odvolací orgán potvrdil Krajský úrad v P., odbor životného prostredia svojim rozhodnutím č. 8/2002/01289-002/Sp-VB z 25. 11. 2002 podľa dôkazu č. 2.*

*Naša spoločnosť nezamestnáva právničku. Alternatívnu povinnosť buď zastúpenia advokátom, alebo zamestnania právničky nám však uložilo ustanovenie § 250a O. s. p., v zmysle ktorého pri žalobách podľa § 247 O. s. p. žalobca musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý zaňho na súde koná.*

*Preto sme dňa 6. 12. 2002 uzavreli dohodu o vykonaní práce s právničkou JUDr. M. L. Podľa dôkazu č. 3 jedinou pracovnou úlohou menovanej bolo zabrániť exekúcií rozhodnutia podľa dôkazu č. 1. Pretože zákonník práce neurčuje žiaden mzdový predpis na výpočet odmeny za výkon práce spočívajúci v zastupovaní našej organizácie v konaní pred súdmi, ako pracovnoprávny predpis sme na výpočet odmeny za výkon tejto práce použili v zhode s § 491, ods. 2 O. z. vyhlášku č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.*

*Naša právnička dosiahla zrušenie rozhodnutia podľa dôkazu č. 2 rozsudkom Krajského súdu v Prešove dôkazu č. 4, voči ktorému Krajský úrad v P., odbor životného prostredia nepodal odvolanie. Naša domnienka, že citovaným rozsudkom svoju pracovnú úlohu splnila však nebola správna, pretože Krajský úrad v P., odbor životného prostredia*

*nerespektoval právoplatný rozsudok podľa dôkazu č. 3, nanovo nerozhodol a Ministerstvo životného prostredia navrhlo exekúciu svojho neplatného rozhodnutia podľa dôkazu č. 1.*

*Okresný súd Bratislava II nariadil exekúciu rozhodnutia podľa dôkazu č. 1 v konaní č. k. 37 Er 306/04, o čom sme obdržali upovedomenie dňa 27. 2. 2004 tak, ako je to preukázané dôkazom č. 5. Citovaný súd svojim uznesením č. 37 Er 306/04-32 z 28. 9. 2004 podľa dôkazu č. 6 exekúciu zastavil z dôvodu našej nemajetnosti. Následne uznesením č. 37 Er 306/04-36 z 5. 11. 2004 podľa dôkazu č. 7 opravil odôvodnenie uznesenia č. 37 Er 306/04-32 z 28. 9. 2004 tak, že z jeho odôvodnenia odstránil tvrdenie o našej nemajetnosti. Ďalším, doplňujúcim uznesením č. 37 Er 306/04-44 z 17. 10. 2005 podľa dôkazu č. 8 doplnil uznesenie č. 37 Er 306/04-32 z 28. 9. 2004 treťou vetou, ktorou nepriznal oprávnenému ani nám právo na náhradu trov konania.*

*V rámci exekučného konania naša právnička*

- dňa 10. 3. 2004 podala námietky voči upovedomeniu o zastavení exekúcie podľa dôkazu č. 9,*
- dňa 9. 6. 2004 zaujala stanovisko podľa dôkazu č. 10 k výzve súdu č. 37 Er 306/04-28 z 26. 5. 2004 na späťvzatie námietok voči zastaveniu exekúcie podľa dôkazu č. 11,*
- dňa 3. 11. 2004 požiadala súd o rozhodnutie o námietkach povinného podľa dôkazu č. 12 z toho dôvodu, že súd zastavil exekúciu nie na základe jej neprípustnosti, ale z dôvodu našej údajnej nemajetnosti,*
- dňa 8. 12. 2004 podala odvolanie voči trovám exekúcie podľa dôkazu č. 13 z toho dôvodu, že súd nám svojim oznámením podľa dôkazu č. 14 oznámil, že nerozhodne o našich námietkach, ktorými sme si trovy konania uplatnili,*
- dňa 14. 11. 2005 podala podľa dôkazu č. 15 odvolanie voči doplňujúcemu uzneseniu č. k. 37 Er 306/04-44, EX 44/04 z 17. 10. 2005 podľa dôkazu č. 8, ktorým nám súd zamietol právo na náhradu trov exekúcie.*

*Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd svojim uznesením č. 4 CoE 192/05-56 z 31. 10. 2006 podľa dôkazu č. 15, ktoré sme prevzali dňa 25. 1. 2007, potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava II podľa dôkazu č. 6 a právo na náhradu trov konania nám nepriznal. Tak urobil s odôvodnením, že naša právnička poberala odmenu za vykonanie dohodnutej pracovnej úlohy a teda nešlo o zastúpenie advokátom. Preto jej neprináleží za túto činnosť odmena za zastupovanie.*

*Súdy oboch stupňov takto popreli náš nárok na náhradu našich hotových výdavkov. Tie sme znášali úhradou mzdy pracovníčke, ktorú by sme nezamestnali, pokiaľ by nás k tomu nedonútilo exekučné konanie, v ktorom sme boli úspešní.*

*Súdy oboch stupňov nám odmietli právo na uzatvorenie dohody o vykonaní práce postupom podľa § 491, ods. 2 O. z., kedy sme na výpočet odmeny zmluvného zastúpenia v konaní pred súdom použili vyhlášku č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.*

*Takto v otázke nášho práva na náhradu hotových výdavkov, ktoré sme znášali úhradou mzdy našej právničky, porušili podľa nášho názoru čl. 46, ods. 1 Ústavy SR.“*

Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vydal takéto rozhodnutie vo veci samej:

*„1. Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4 CoE 192/05 porušil právo spoločnosti A., spol. s r. o., B., na zákonný postup orgánov štátu podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR,*

- na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR,*
- na neodňateľnosť, nescudziteľnosť, nepremlčateľnosť a nezrušiteľnosť základných práv a slobôd podľa čl. 12 ods. 1 Ústavy SR,*
- právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.*

*2. Doplnujúce uznesenie Okresného súdu Bratislava II č. k. 37 Er 306/04-32, EX 44/04 z 17. 10. 2005, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 CoE 192/05-56 z 31. 10. 2006 sa zrušujú a vec sa vracia Okresnému súdu v Bratislave II na ďalšie konanie.*

*3. Spoločnosti A., spol. s r. o., B., priznáva náhradu trov právneho zastúpenia.“*

## II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej

zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05).

Sťažovateľka namieta porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu okresného súdu vo veci sp. zn. 4 CoE 192/05. Porušenie označených práv vidí v tom, že krajský súd jej odoprel právo na uzatvorenie dohody o vykonaní práce podľa § 491 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keď na výpočet odmeny v konaní pred súdom použila vyhlášku

Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a neuznal jej právo na náhradu hotových výdavkov, ktoré znášala na úhradu mzdy svojej právničky.

Účelom práva na súdnu a inú právnu ochranu a práva na spravodlivé konanie je zaručiť každému prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť (II. ÚS 88/01).

Základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu všeobecný súd nemôže porušiť, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní. Takýmto predpisom je zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery

všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Ústavný súd z tohto hľadiska preskúmal postup krajského súdu sp. zn. 4 CoE 192/05, ako aj uznesenie č. k. 4 CoE 192/05-56 z 31. októbra 2006, ktorým tento súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením z 5. novembra 2004 č. k. 37 Er 306/04-36 a doplňujúcim uznesením zo 17. októbra 2005 č. k. 37 Er 306/04-44 v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania, v ktorom vyjadril svoj právny názor na uzatvorenie dohody o výkon práce a na určenie odmeny za poskytnutie právnych služieb. Nezistil pritom žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup tohto súdu, ktorý by nemal oporu v zákone. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia naopak vyplýva, že krajský súd sa zaoberal a vysporiadal s dôvodmi odvolania sťažovateľky.

Krajský súd vo svojej argumentácii uviedol:

*„Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa pri posúdení nároku na náhradu trov tohto konania vyčíslených povinným, keď dospel k správne mu záveru, že trovy uplatnené povinným pod bodmi 1) až 4) nie sú trovami tohto exekučného konania, ale trovami vzniknutými v konaní vo veci vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 1 S 65/02, v ktorom konaní sa povinný vzdal náhrady týchto trov konania, ako vyplýva z rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 9. apríla 2003 č. k. 1 S 65/02-35 a pokiaľ ide o odmenu zmluvného zástupcu v tomto exekučnom konaní na základe dohody o vykonaní práce zo dňa 6. 12. 2002, ide o odmenu za vykonanie dohodnutej pracovnej úlohy ním ako zamestnávateľom a zástupkyňou ako jeho právničkou, teda nešlo o zastúpenia advokátom, ktorému by prináležala odmena za zastupovanie v zmysle vyhlášky o odmenách a náhradách advokátov, ale išlo o zastúpenie v rámci pracovnoprávneho vzťahu.*

*Z týchto dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov exekučného konania povinného ako vecne správne podľa § 219 O. s. p. potvrdil.“*

Odôvodnenie tejto časti rozhodnutia krajského súdu č. k. 4 CoE 192/05-56 z 31. októbra 2006, ktoré sťažovateľka namieta, obsahuje podľa názoru ústavného súdu také skutkové a právne závery, ktoré vylučujú posúdiť toto rozhodnutie ako svojvoľné alebo arbitrárne. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého postupu a rozhodnutia krajského súdu.

Tvrdenia sťažovateľky podľa ústavného súdu sledujú dosiahnutie jej úspechu v konaní, čo nemožno spájať s právom na súdnu ochranu a porušovaním jeho princípov. Právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v sebe nezahŕňa záruku úspechu v konaní. Ak sa konanie pred všeobecným súdom neskončí podľa želania účastníka konania, táto okolnosť sama osebe nie je právnym základom pre namietanie porušenia základných práv a slobôd (II. ÚS 3/97, II. ÚS 213/03).

Pretože sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu, že krajský súd v odvolacom konaní neuznal ňou uvádzané dôvody a jej právny názor, a ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu čl. 2 ods. 2 a čl. 12 ods. 1 ústavy napadnutým postupom a uznesením krajského súdu ústavný súd poznamenáva, že prípadné úvahy o porušení čl. 12 ods. 1 ústavy v okolnostiach danej veci závisia od vyslovenia porušenia namietaných základných práv upravených v druhej časti v druhom až siedmom oddiele ústavy, a nie samostatne a čl. 2 ods. 2 neobsahuje úpravu základných práv a slobôd, a preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na takéto rozhodnutie bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších požiadavkách sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. apríla 2007